

DEN NORSKE KIRKE

Oslo biskop og bispedømmeråd

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd
Postboks 799 Sentrum

0106 OSLO

Post.kirkeradet@kirken.no

Dato: 12.06.2018

Vår ref: 18/02253-3

Deres ref:

Strategiplan for samisk kirkeliv 2019-2029 - hørings svar

Oslo biskop og bispedømmeråd takker for muligheten til å komme med kommentarer til Strategiplan for samisk kirkeliv 2019-2029. Vi ser at strategiplanen som kom i 2010 har hatt stor betydning for utviklingen av samisk kirkeliv i disse årene – noe som også gjenspeiles i Den norske kirke som helhet. Samisk kirkeråd fortjener honnør for det som er oppnådd så langt, og vi har forventninger til mulighetene som ligger i Strategiplan for samisk kirkeliv 2019-2029. Dette er et fylldig og godt dokument som setter visjon og strategier for samisk kirkeliv inn i en historisk, folkerettslig og aktuell sammenheng. Dokumentet peker på Den norske kirkes ansvar for samisk kirkeliv både i et urfolksperspektiv og ut fra rollen som en landsdekkende folkekirke. Dette burde være selvsagt, men vi er glad for at dette ligger som en føring i hele dokumentet og kommer tydelig fram i visjonen «Samisk kirkeliv – livskraftig og likeverdig». Visjon og strategiske mål følger videre vedtaket som ble gjort på kirkemøtet i april. Vi har forståelse for at de to nye strategiske målene som ble vedtatt, av tidshensyn ikke er fylldig omtalt i dokumentet. De fem målene «Gudstjenestelivet blomstrar», «Fleire søker dåp og trusoppplærng», «Kyrkja engasjerer seg i samfunnet» og «Kyrkja har ein demokratisk og velfungerande organisasjon» er imidlertid fylldig og godt beskrevet. Oslo biskop og bispedømmeråd gir sin støtte til innholdet generelt, og leser med interesse de avsnittene og tiltakene som særlig er aktuelle for Oslo og østlandsregionen. Vi har valgt å konsentrere oss om dette med kommentarer i tilknytning til høringssspørsmålene til del 4, Strategidel.

4.1 Samisk språk og innhold i kirke- og gudstjenesteliv

Oslo bispedømme har siden 2002 hatt et ressursutvalg for samisk kirkeliv. En sentral oppgave for utvalget er årlig å arrangere fire samiske gudstjenester, en på sørsamisk og tre på nordsamisk. Ikke minst i forbindelse med den samiske folkedagen 6. februar har det vært kontakt med samiske institusjoner i Oslo, som Samisk hus. Dette ønsker vi å fortsette med. Noen menigheter har sporadiske innslag av samisk i gudstjenesten. Her er det viktig at liturgiske ledd på de samiske språkene er lett tilgjengelig digitalt - både med tekst og uttale, slik at det blir mulig å bruke disse også for prester (og andre) som ikke er samiskkyndige.

Oslo biskop og bispedømmeråd hilser velkommen strategien i dokumentet om at Samisk kirkeråd og Kirkerådet har ansvar for å *Bidra til at det finnes samiskspråklig materiell og ressurser for gudstjenesteliv. Dette innbefatter samiske liturgier og liturgier oversatt til alle tre samiske språk og*

Bidra med veiledning og bistand til menigheter slik at de kan oppfylle ønsker om samiskspråklig betjening (s 39).

I strategiplanen for samisk kirkeliv som gjelder ut 2018, er det en målsetting å få opprettet en egen samisk prestestilling i Oslo med ansvar for kirkelig betjening av samer i Sør-Norge. Vi ser at en slik stilling ville innebære et betydelig løft for samisk kirkeliv i Oslo bispedømme – og trolig også i andre bispedømmer i Sør-Norge. Siden dette vil være en spesialprest med oppgaver på tvers av bispedømmegrensene, ser vi det som naturlig at stillingen får sin finansiering fra sentralkirkelig hold, og at den er tilknyttet Oslo biskop og bispedømmeadministrasjon. Oslo biskop og bispedømmeråd støtter derfor at Samisk kirkeråd og Kirkerådet får ansvar for at det opprettes en stilling som prest for samer i sør (jf s 39). Vi vil samtidig peke på at en diakonstilling kan være et godt alternativ til en prestestilling. Etter Oslo biskop og bispedømmeråd sitt syn er det videre avgjørende viktig at det i regi av Kirkerådet og Samisk kirkeråd settes av midler til opprettelse av flere kirketolk-/språkmedarbeidertjenester som også kan bistå samisk kirkeliv i vårt bispedømme/vår region. Det vil kunne hjelpe biskop og bispedømmerådet til å *Bidra til kompetansedeling i bispedømmet slik at alle menigheter kan tilby samiskspråklig betjening ved behov (s 40)*. Det vil også kunne bidra til at institusjonsprester og studentprester kan få nødvendig kompetanse til å *møte samer som er i ekstra sårbare livssituasjoner og gi samiske studenter et likeverdig tilbud i studentmenighetene (s 40)*. Dette vil også kunne gi mer frimodighet og trygghet til å tilby kirkelige tjenester på samisk.

4.2 Samisk innhold i trosopplæringen

I Oslo bispedømme ønsker vi å legge til rette for at samiske barn og unge skal kunne bli kjent med samisk innhold og språk i trosopplæringen. I vårt område kan dette blant annet gjøres ved bevisstgjøring av kirkelig ansatte og informasjon ut i menighetene. Det krever imidlertid at det finnes tilgjengelig materiell som er lett å finne og bruke. Oslo biskop og bispedømmeråd støtter derfor strategiene som utfordrer Samisk kirkeråd og Kirkerådet til å ta ansvar for at *det finnes samiskspråklig trosopplæringsmateriell og materiell med samisk innhold på norsk i ressursbanken som er tilgjengelig for alle menigheter som ønsker å bruke det, at det utvikles ressurser og veiledning og bistand til menigheter. Videre at det finnes samiskspråklig trosopplæringsmateriell og materiell med samisk innhold på norsk (s 46f)*. Vi støtter at Samisk konfirmantleir og samiske ungdomssamlinger videreføres som et sentralkirkelig ansvar. Mulighetene til å samles slik er trolig ikke minst viktig for samiske barn og unge utenfor kjerneområdene. Dette er også viktige arenaer med tanke på unge samers deltakelse i kirkelige demokratiske prosesser og når det gjelder rekruttering til kirkelig utdanning og tjeneste. Biskop og bispedømmeråd kan bidra til å gjøre disse arenaene kjent i menighetene. Blant annet vil vi videreføre eksisterende praksis med at rådgiverne informerer om ressursene som ligger på www.osko.no og i Ressursbanken, samt sender ut informasjon om samiske ungdoms- og konfirmantleirer som det er mulig å melde seg på. I Oslo bispedømme kan det også oppfordres til å løfte fram samiske perspektiv i trosopplæring og konfirmantundervisning for alle –der en er kjent med at samiske barn og unge deltar i trosopplæringen i menigheten. Det forutsetter imidlertid at det finnes relevante tilgjengelige ressurser.

4.3 Diakoni

Dette kapitlet i høringsnotatet skisserer viktige mål og strategier for diakonal tenkning og praksis i samisk kirkeliv. Oslo biskop og bispedømmeråd merker seg særlig utfordringen som ligger i å ha kompetanse og kunnskap til å møte eldre samer som på grunn av sykdom kan ha mistet det norske språket og er avhengig av kommunikasjon på samisk – også i våre områder. Vi støtter derfor strategien som gir Samisk kirkeråd og Kirkerådet ansvar for å *Se til at samers åndelige helse ved livets slutfase blir ivaretatt innenfor diakoniens fagområde og at relevant faglig materiell er tilgjengelig (s 53)*. I denne sammenhengen kan det være verdt å nevne at Oslo bispedømme for halvannet år siden distribuerte omkring tusen eksemplarer av heftet «Tro og håp» til avdelinger på

sykehjem og andre institusjoner i bispedømmet – primært gjennom prester og diakoner. Heftet, som inkluderer fire sider med Herrens bønn og velsignelsen på tre samiske språk, vil enkelt kunne tas i bruk av ansatte, uavhengig av kjennskap til kristen tro og tradisjon. Vi vil understreke behovet for slikt materiell og også ressurser på nettet, både med sentrale kristne bønner og liturgiske ledd og kjente bibelsteder og salmer, som gjøres tilgjengelig for familien og kan brukes av ansatte i menigheter og på sykehjem – også uten å kunne samisk. Her vil en samisk prest eller diakon for Sør-Norge imidlertid kunne gi et viktig bidrag, også i samarbeid med Samisk hus og deres Samisk Helsetreff.

Med vennlig hilsen

Kari Veiteberg
biskop

Gard Sandaker-Nielsen
Leder av Oslo bispedømmeråd

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:
Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk
kirkeråd

Postboks 799
Sentrum

0106 OSLO